

[Undervisningsministeren.]

som alle andre partier, der deltog i denne udsendelse.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om lønninger m. m. til lærere ved folkeskolen på Færøerne.

(Første behandling findes i tidenden sp. 4491, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 935).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Johan Poulsen: Da jeg på grund af andet offentligt arbejde var forhindret i at overvære første behandling af nærværende lovforslag, skal jeg, idet jeg helt og fuldt tilslutter mig de af vort partis ordfører, det ærede medlem hr. Jørgen Krogh, ved den lejlighed fremsatte udtalelser, tillade mig at udtale følgende:

Ved den hidtil gældende lov nr. 199 af 12. april 1949 om lønninger og pensioner for lærere ved folkeskolen på Færøerne blev folkeskolelærerne på Færøerne lønmæssigt ligestillet med folkeskolelærerne i det øvrige kongerige, således som lønningsbestemmelserne var fastsat i lov nr. 414 af 12. juli 1946 for danske folkeskolelærere. Da lærerlønningsloven af 1946 senere afløstes af lov nr. 156 af 7. juni 1958 om lønninger m. m. for folkeskolens lærere i selve kongeriget, har man på Færøerne ønsket fastholdt den opnåede ligestilling med hensyn til løn, idet man i alt væsentligt på andre områder, således f. eks. med hensyn til uddannelse, har tilstræbt den størst mulige ligestilling. Uddannelsesalderen er deroppe som hernede 4-årig, og hertil kommer, at det langt overvejende antal færøske lærere efter endt læretid på Færøerne søger at dygtiggøre sig til deres gerning ved en videregående, supplerende uddannelse i selve kongeriget, for-

trinsvis ved deltagelse i kursus på Danmarks lærerhøjskole.

Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at der således gennem en årrække har deltaget ca. 10 færøske lærere årlig i det store 1 års kursus på Danmarks lærerhøjskole. Da der i alt findes ca. 200 aktive folkeskolelærere på Færøerne, deltager hvert år ca. 5 pct. af samtlige de ved folkeskolen ansatte lærere i en sådan videregående uddannelse. Hertil kommer, at et ikke ringe antal unge færinges søger og får deres uddannelse ved danske seminarier. Der er således en intim kontakt til stede mellem den færøske folkeskole og skolekredse hernede, hvilket jeg for mit vedkommende tillægger den største betydning.

Jeg kan i denne sammenhæng ligeledes oplyse, at der i indeværende lagtingsamling behandles et lovforslag om seminarieuddannelsen på Færøerne. Gennemføres dette forslag, hvad jeg regner med, vil seminarieuddannelsen på Færøerne være fuldt på højde med læreruddannelsen på danske seminarier. Jeg kan ligeledes som et træk af skolemæssig interesse nævne, at der fra statens såvel som fra lagtingets side ydes økonomisk støtte til udveksling af et vist antal færøske og danske skolebørn i ferietiden.

Som allerede antydnet gennemgår de færøske lærere en 4-årig uddannelse ligesom hernede, og prisniveauet er heller ikke lavere end her; det må derfor anses for rimeligt, at den i 1949 gennemførte lønmæssige ligestilling ligesom bestræbelserne for ligestilling på andre af folkeskolens områder søges opretholdt. Hvis de færøske læreres løn- og ansættelseskår forringes i forhold til lærernes hernede, må det befrygtes, at de bedst kvalificerede lærerkræfter på Færøerne efterhånden vil søge ansættelse andetsteds i riget. En sådan udvikling vil være til stor skade for den færøske folkeskole, hvor der i forvejen er mangel på kvalificerede lærerkræfter.

I det foreliggende lovforslag er statskassens andel i udgifterne til lærerlønningerne forhøjet fra 50 til 55 pct., hvilket vil medføre, at staten stort set påtager sig 85 pct. af merudgiften ved den foreslåede reform af lønninger. Den samlede udgift kan herefter anslås til 3 163 000 kr., hvoraf hjemmestyret og staten vil komme til at

[Johan Poulsen.]

udrede henholdsvis 1.423.000 kr. og 1.740.000 kr. Lovforslaget er vedtaget i Færøernes lagting og anbefalet såvel af Færøernes landsstyre som af rigsombudsmanden.

Idet jeg takker den højtærede undervisningsminister for fremsættelsen af lovforslaget, skal jeg på mit partis, venstres, vegne anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-52 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om lodsvæsenet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2795, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 939).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Mørk: Jeg kan vist med nogen ret sige — og jeg tror, hele udvalget er enig heri — at selv om lodsvæsenet er et relativt lille lovgivningsområde, er det dog et ret kompliceret område. Jeg må måske, da det ikke umiddelbart fremgår af betænkningen, tilføje, at udvalget har behandlet lovforslaget meget grundigt, hvilket det store antal spørgsmål, som er stillet ministeren, vidner om.

Ændringsforslag nr. 2 imødekommer et ønske, der er fremsat over for udvalget af Dansk Lodsforening, og det betyder — hvis det vedtages — kort sagt en forbedring af visse enkepensioner i forhold til lovforslaget. De to andre ændringsforslag er væsentlig af redaktionel karakter.

Jeg kan med disse få bemærkninger på mit partis vegne anbefale ændringsforslagene til vedtagelse og anbefale, at lovforslaget derefter gennemføres.

Østergaard: Heller ikke jeg skal knytte mange bemærkninger til det foreliggende lovforslag, idet jeg stort set kan henholde mig til det, den ærede foregående ordfører udtalte.

Resultatet af udvalgsarbejdet er blevet enighed om lovforslaget med tre små ændringsforslag, hvoraf de to er uden reel betydning, medens det tredje imødekommer et yderligere ønske fra lodserne. Der har i udvalget ikke været nogen nævneværdig drøftelse om lovens hovedafsnit om ændringen til indbetaling til lodsreguleringsfonden efter nettoprincippet i stedet for som hidtil efter bruttoprincippet — et princip, der er blevet stærkt kritiseret af lodserne. Vi kan herefter fastslå, at et afgørende, et primært ønske fra lodsernes side er blevet imødekommet i politisk enighed.

Udvalgsarbejdet har især drejet sig om de ældre lodsers pensionsforhold, og vi har undersøgt de kritiserede forhold; men alle forhold taget i betragtning — også den kritik, der er fremført af de ældre lodser — har man altså ikke fundet anledning til at stille ændringsforslag.

Vedrørende problemet om pensionsalderens forhøjelse fra 65 til 67 år skal jeg ikke udtale mig, da min partifælle, det ærede medlem hr. Gideon, vil udtale sig herom. Jeg skal til slut anbefale de tre ændringsforslag til vedtagelse og lovforslaget til gennemførelse.

Baagø: Ved første behandling af det foreliggende lovforslag fremsatte jeg nogle bemærkninger om, at der forelå oplysninger, som tydede på, at man ikke i tilstrækkelig grad havde taget hensyn til de ældre pensionister ved udarbejdelsen af lovforslaget. Disse pensionerede lodser har nu ved en deputation haft lejlighed til at fremsætte